

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษาฝึกสอน 65 คน อาจารย์นิเทศก์ 21 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง 65 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา จากนักศึกษาฝึกสอนร้อยละ 92 อาจารย์นิเทศก์ร้อยละ 90 และอาจารย์พี่เลี้ยงร้อยละ 92

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อหาการร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความแปรปรวน ระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่ม นำเสนอในรูปตาราง และความเรียง ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 23-26 ปี ไม่เคยเป็นครูมาก่อน ทำการสอนในโรงเรียนสหศึกษา และส่วนใหญ่ลงวิชาเรียนที่มหาวิทยาลัย

2. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 33-37 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์ทางการสอนระหว่าง 9-11 ปี มีประสบการณ์ทางการนิเทศการสอนระหว่าง 4-5 ปี มีนักศึกษาฝึกสอนที่ต่องนิเทศระหว่าง 5-8 คน มีการสอนที่มหาวิทยาลัยระหว่าง 14-15 ชั่วโมง และ 3-4 วิชา ส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมในวิชาการนิเทศการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ทุกคนทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และส่วนใหญ่มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก

3. รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 27-29 ปี มีวุฒิปริญญาตรี เรียนวิชาเอกทางพลศึกษา วิชาโททางสุขศึกษา มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง 3-4 ปี สอนสัปดาห์ละ 16-19 ชั่วโมง ดูแลนักศึกษาฝึกสอน 1 คน สอนทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เคยอบรมการนิเทศนักศึกษาฝึกสอน และส่วนใหญ่มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก

4. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอน

นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ มีความรู้ในการทำบันทึกการสอนไม่เพียงพอ และความยากลำบากในการวางแผนการสอนระยะสั้นและระยะยาว

5. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่าปัญหาที่ประสบคือ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่เพียงพอ และสถานที่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน และไม่รู้จักแหล่งวิชาในชุมชนเพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่เพียงพอ ขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน สถานที่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของนักเรียนไม่เหมาะสม และไม่รู้จักแหล่งวิชาในชุมชนเพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการสอน

6. ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน

นักศึกษาฝึกสอนและอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่าปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอน

ประสบปัญหาในระกับน้อยทุกข้อ

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาน้อย นอกจากขาดบุคลิกภาพที่ชวนให้นักเรียนเลื่อมใสในนั้นอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาน้อยที่สุด

7. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่ประสบคือ นักเรียนมาถึงสถานที่เรียนล่าช้า และนักเรียนมีความสามารถทางทักษะแตกต่างกันมาก

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนมาถึงสถานที่เรียนล่าช้า และนักเรียนต้องการเรียนอย่างอิสระมากกว่าที่จะให้นักศึกษาฝึกสอนทำการสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ น้อย

8. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ประสบปัญหาน้อย นอกจากโรงเรียนใช้ชั่วโมงพลศึกษาไปสอนวิชาอื่นหรือกิจกรรมอย่างอื่นนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่าประสบปัญหาน้อยที่สุด

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ น้อย

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาประสบปัญหาน้อย นอกจากโรงเรียนเคร่งครัดในระเบียบวินัยมากเกินไปจนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษานั้นอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่านักศึกษาประสบปัญหาน้อยที่สุด

9. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ น้อย

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอนคนกว่าเนื้อหาวิชาที่สอนน้อยเกินไป นักศึกษาฝึกสอนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และนักศึกษาฝึกสอนกังวลเกี่ยวกับผลการสอนที่จะได้รับมากเกินไป

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และนักศึกษาฝึกสอนกังวลเกี่ยวกับผลการสอนที่จะได้รับมากเกินไป

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาคำนวณการสอบ การปกครอง ชั้นเรียน ตัวนักเรียน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาคำนวณอุปกรณและสถานที่ โรงเรียนฝึกสอน และนักศึกษาฝึกสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบรายคู่ ระหว่างนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาคำนวณอุปกรณและสถานที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับดังกล่าว

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่างนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาคำนวณโรงเรียนฝึกสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นของ นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับดังกล่าว

ผลการทดสอบรายคู่ระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์นิเทศก์ และ นักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาคำนวณนักศึกษาฝึกสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์

พีเลียงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวนี้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับดังกล่าว

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักศึกษาฝึกสอนครั้งหนึ่ง จัดการแข่งขันกีฬาภายใน ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็น กรรมการตัดสินกีฬา นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาภายในคือ ขาดความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน

การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ส่วนใหญ่ส่งเข้าร่วมแข่งขัน นักศึกษาฝึกสอนทำหน้าที่ควบคุมนักกีฬาฝึกซ้อม และประสบปัญหาในการเดินทางไปแข่งขัน

การจัดกิจกรรมนันทนาการ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมนันทนาการ นักศึกษาฝึกสอนทำหน้าที่เป็นผูรร่วมจัดกิจกรรม และประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนเข้าร่วมน้อย

การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับ เด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัด ที่จัดนักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ในการ แนะนำนักเรียน

นอกจากนี้นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พีเลียง มีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

ก. นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนมีความต้องการจัดปฐมนิเทศก่อนออกฝึกสอนในเรื่องระเบียบข้อบังคับในการออกฝึกสอน ต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือก่อนฝึกสอนในเรื่องของโครงการสอนตลอดปีของวิชาพลศึกษา ต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือขณะฝึกสอนเกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์และสถานที่ให้เหมาะสม ต้องการให้มหาวิทยาลัยช่วยเหลือเกี่ยวกับจัดให้มีบริการยืมอุปกรณ์การสอน โรงเรียนที่จะออกฝึกสอนนั้นควรมีการคมนาคมสะดวกและระยะทางไม่ไกล

ข. อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอแนะไว้ดังนี้คือ อาจารย์นิเทศก์ควรได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศทางพลศึกษา เรื่องที่ควรสัมมนาทางการนิเทศการฝึกสอนคือ เรื่องวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ควรชี้แจงให้นักศึกษาฝึกสอนทราบก่อนออกฝึกสอนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะนักศึกษาฝึกสอน ในการจัดการฝึกสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้นควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการสอนเป็นประจำ นักศึกษาฝึกสอนควรมีคุณลักษณะที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความศรัทธาในวิชาชีพ โรงเรียนที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอนนั้น ต้องมีการสนับสนุนทางด้านพลศึกษาอย่างจริงจัง และมีอุปกรณ์และสถานที่ทางพลศึกษาอย่างเพียงพอ การปรับปรุงแก้ไขโครงการฝึกสอนคือควรส่งนักศึกษาไปฝึกสอนในต่างจังหวัด

ค. อาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่ต้องการให้มหาวิทยาลัยส่งนักศึกษาฝึกสอนมาฝึกสอนที่โรงเรียนอีก ทั้งภาคต้นและภาคปลาย อาจารย์พี่เลี้ยงมีความต้องการเข้าร่วมสัมมนาที่ทางมหาวิทยาลัย ต้องการให้มหาวิทยาลัยช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ให้มากขึ้น ต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือในการจัดบริการอุปกรณ์และสถานที่ให้เพียงพอ นักศึกษาฝึกสอนควรที่จะเพิ่มทักษะให้มากขึ้น มหาวิทยาลัยควรส่งคู่มือเกี่ยวกับการฝึกสอนให้กับโรงเรียนด้วย ปัญหาในการนิเทศคือนักศึกษาฝึกสอนไม่ขอรับการนิเทศ ความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์ไม่ดีพอ ขาดการติดต่อประสานงานกัน และมีปัญหาเกี่ยวกับโครงการฝึกสอนคือ ไม่ได้มีส่วนร่วมในโครงการฝึกสอนของมหาวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 33-37 ปี ผ่านการสอนมาแล้ว 9-11 ปี และผ่านการเป็นอาจารย์นิเทศก์มาแล้วทุกคน ผู้วิจัย

มีความเห็นว่าเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง คือ เป็นผู้ที่ม่ประสบการณ์ทางการเรียนการสอนมา มาก และเคยปฏิบัติหน้าที่นี้เทศการสอนมาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกลียวพันธ์ ขจรณกุลกิติ¹ และสมัย รื่นสุข² ที่ว่าอาจารย์นี้เทศก์ควรมีประสบการณ์ทางการสอนอย่างน้อย 3 ปี และขอค้นพบจากการวิจัยเกี่ยวกับอาจารย์นี้เทศก์พบว่ามีปัญหา ในระดับน้อย

2. ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 27-29 ปี วุฒิปริญญาตรี ทุกคนเรียนทางด้านพลศึกษา ผ่านการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงมาแล้ว 3-4 ปี ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเหมาะสมสำหรับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่เลี้ยง คือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก มีวุฒิปริญญาตรีทางพลศึกษา ก็จะมีความรู้ในการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนได้ ก็ สามารถที่จะมองเห็นข้อบกพร่อง เพื่อที่จะแนะแนวทางแก้ไข และปรับปรุงการสอน ของนักศึกษาฝึกสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับสุพิตร สมานิติโต ที่ไ้กล่าวไว้ว่า ครูที่เลี้ยงมี หน้าที่ทั้งสอนนักเรียนและสอนนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งการสอนนักศึกษาฝึกสอนนั้นได้ช่วยเหลือ แนะนำทางการเรียนการสอนตลอดจนการแก้ปัญหา เพื่อช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ เพิ่มขึ้น³ และจากการวิจัยยังพบว่าเกี่ยวกับอาจารย์ที่เลี้ยงมีปัญหาในระดับน้อย

อาจารย์ที่เลี้ยงยังมีความเห็นว่า ไม่ไ้มีส่วนร่วมในโครงการฝึกสอนของ มหาวิทยาลัย และต้องการเข้าร่วมสัมมนาที่ทางมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยไ้มีเจ้าหน้าที่ในการจัดดำเนินโครงการฝึกสอนโดยเฉพาะจึงไม่มีความ

¹ เกลียวพันธ์ ขจรณกุลกิติ, "บทบาทของอาจารย์นี้เทศก์ในวิทยาลัยครูส่วน กลางของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้าบทคัดย่อ.

² สมัย รื่นสุข, "บทบาทของอาจารย์นี้เทศก์ในวิทยาลัยครูภาคกลางของ ประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้าบทคัดย่อ.

³ สุพิตร สมานิติโต, "ปรัชญาของการฝึกสอนวิชาพลศึกษา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ 4(ตุลาคม 2521): 67.

จำเป็นที่จะต้องให้อาจารย์ที่เลี้ยง เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ส่วนการจัดสัมมนา รวมทั้งระหว่างมหาวิทยาลัย กับอาจารย์ที่เลี้ยงนั้นถึงแม้ว่าทางมหาวิทยาลัยจะไม่ได้จัดแต่ มหาวิทยาลัยก็ได้ให้อาจารย์นิเทศก์ได้แนะนำแนวนโยบายของโครงการฝึกสอนให้อาจารย์ที่เลี้ยงและทางโรงเรียนทราบ เพื่อให้มีความเข้าใจและเป็นการร่วมมือกันกับทางโรงเรียนในการแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนอันอาจจะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรจบ วงศ์ยัง¹ ที่ว่าอาจารย์นิเทศก์ควรร่วมมือกับครูใหญ่ ครูที่เลี้ยง ในการแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน

3. ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป คืออาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่ต้องสอนระหว่าง 16-19 ชั่วโมงและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอนแล้วยังรับผิดชอบงานด้านอื่นอีก เช่นงานปกครอง งานคานกิจกรรมนักเรียน ส่วนอาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องสอนระหว่าง 14-15 ชั่วโมง สอน 3-4 วิชา งานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน และงานเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และยังต้องค้นคว้าวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และงานอื่นอีก เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ที่ว่ามหาวิทยาลัยมีหน้าที่หลัก 4 ประการดังนี้

3.1 การสอนวิชาการและวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม

3.2 การวิจัยค้นคว้า เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

3.3 บริการวิชาการแก่สังคม

3.4 ถ่ายทอดวัฒนธรรม และปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี²

¹บรรจบ วงศ์ยัง, "บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้าทศกัณฐ์.

²วิจิตร ศรีสอาน, หลักการอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 10-11.

4. ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาฝึกสอนขาดความรู้ในการทำบันทึกการสอนและความยากลำบากในการวางแผนการสอนระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งเป็นเพราะว่าทางมหาวิทยาลัยไม่ได้ให้นักศึกษาฝึกหัดทำบันทึกการสอนในระยะก่อนออกฝึกสอน และในตอนที่ฝึกสอนนักศึกษาไม่ได้วางแผนการสอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง เพราะอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้ จะแนะนำนักศึกษาฝึกสอนได้ดีกว่าผู้อื่นว่าจะวางแผนการสอนอย่างไร จะจัดการเรียนการสอนอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตร คุณานุกร ที่ว่าการที่จะประสบผลสำเร็จนั้นต้องมีการวางแผน การวางแผนการสอนต้องคำนึงว่าจะสอนเพื่อให้เกิดอะไรในตัวผู้เรียน จะจัดการเรียนการสอนอย่างไร และจะมีวิธีประเมินผลการสอนอย่างไร¹

5. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่ นักศึกษาฝึกสอนยังขาดการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยในการสอน และไม่รู้จักแหล่งวิชาในชุมชนเพื่อจะนำมาเป็นประโยชน์ในการสอน ซึ่งเป็นเพราะว่านักศึกษาฝึกสอนไม่ได้เลือกเรียนวิชาการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์ในก่อนก่อนออกฝึกสอน ซึ่งทางมหาวิทยาลัยก็ได้แนะนำให้ นักศึกษา เลือกเรียนวิชาที่จะเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับวิชา เอกของนักศึกษาอยู่แล้ว ที่นักศึกษาไม่รู้จักแหล่งวิชาในชุมชนคงเป็น เพราะว่ามีงานที่ต้องช่วยเหลือโรงเรียนอยู่ มาก เช่นงานฝึกซ้อมกีฬา และต้องให้ความร่วมมือในงานของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นงาน คำนึงกิจกรรมหรืองานพิเศษประจำภาคเรียน จึงทำให้นักศึกษาฝึกสอนไม่รู้จักแหล่งวิชาในชุมชน ซึ่งอุปกรณ์ทางการสอนนี้ ไม่ว่าจะเป็นทางค่านโสตทัศนูปกรณ์หรือแหล่งวิชาในชุมชนต่าง ๆ ล้วนแต่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากครั้งที่ สุรินทร์ บัทมาคม ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนเป็นส่วนที่จะช่วยให้ผู้สอนประสบผลสำเร็จในการสอนและเป็นสื่อกลางที่จะทำให้บทเรียนที่ยากนั้นง่ายขึ้น²

¹สุมิตร คุณานุกร, "การวางแผนการสอน," คู่มืออาจารย์ค่านการ เรียน การสอน (สิงหาคม 2520): 59.

²สุรินทร์ บัทมาคม, "สื่อการสอน," คู่มืออาจารย์ค่านการ เรียนการสอน (สิงหาคม 2520): 150.

6. ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน คือนักศึกษาฝึกสอนกังวลเกี่ยวกับผลการสอนที่จะได้รับมากเกินไป จากการที่นักศึกษาฝึกสอนขาดความพร้อมในการออกฝึกสอน มีการเตรียมตัวน้อย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความรู้ในการวางแผนการสอน เป็นผลทำให้เลือกวิธีการสอนไม่เหมาะสม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเวศ วัชรพุกษ์ ที่ว่านิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เลือกวิธีสอนไม่เหมาะสมกับกิจกรรม จะเป็นผลทำให้สอนได้ไม่ดี จึงทำให้นิสิตเกิดความกังวลใจเกี่ยวกับผลการสอนของตน¹

7. เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัด เป็นเพราะว่าแต่ละโรงเรียนเห็นความสำคัญของการสอนในชั้นเรียนมากกว่าด้านอื่น ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะไม่ได้จัดเป็นโครงการที่แน่นอนแต่นักศึกษาฝึกสอนก็ได้สอนสอดแทรกในเนื้อหาวิชา โดยใช้กิจกรรมทางพลศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ตลอดจนการเคลื่อนไหวทุกชนิด หรือแม้แต่นักเรียนที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกายนักศึกษาฝึกสอนก็ได้ช่วยเหลือในการให้เข้าร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชณา ชัยพงษ์ ที่ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย แต่นิสิตก็พยายามเรียกเด็กที่มีความผิดปกติ เข้ามาร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษาบ้าง²

¹ประเวศ วัชรพุกษ์, "ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้าทศคัยขอ.

²วัชณา ชัยพงษ์, "ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้าทศคัยขอ.

ขอ เสนอแนะต่อมหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยควรจัดประชุมสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกสอน เพื่อชี้แจงแนวนโยบาย ความมุ่งหมาย วิธีดำเนินการ ระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจตรงกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อโครงการฝึกสอนของมหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยควรจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาโดยเฉพาะ จะได้แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเตรียมตัวก่อนฝึกสอน การวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอน การทำบันทึกการสอน แหล่งความรู้และสื่อการสอน งานประจำชั้น งานในหน้าที่ ให้รู้จักสภาพโรงเรียน นักเรียน ชุมชน และให้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากวิชาอื่น เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอนปฏิบัติงานได้อย่างมั่นใจ
3. มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการนิเทศภายในหรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ทั้งภายในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบันแก่อาจารย์นิเทศก์ ด้วยการจัดพฤติกรรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการนิเทศการสอน เพื่อจะได้ปรับพฤติกรรมในการนิเทศ การสอนให้ได้มาตรฐานที่โครงการในแนวทางเดียวกันอย่างน้อยปีละครั้ง
4. มหาวิทยาลัยควรเลือกโรงเรียนที่มีบริการค่านอุปกรณ์และสถานที่อย่างเพียงพอ และมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีศูนย์อุปกรณ์ขึ้น เพื่อบริการแก่นักศึกษาฝึกสอน และฝึกอบรมนักศึกษาฝึกสอนให้รู้จักการผลิตอุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์ทางโสตทัศนูปกรณ์ และการเก็บรักษา ตลอดจนแนะนำแหล่งชุมชนต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับโรงเรียน อันอาจจะเป็นประโยชน์ในทางการเรียนการสอน

ขอ เสนอแนะแก่นักศึกษาฝึกสอน

1. นักศึกษาฝึกสอนควร เตรียมตัวให้พร้อมก่อนออกฝึกสอน ควรมีความรู้ในทักษะกีฬาในวิชาบังคับระดับมัธยมศึกษาดีพอ และมีความรู้ในเนื้อหาวิชา วิธีสอน การจัดการเรียน การณ์ การวัดและประเมินผล เป็นอย่างดี
2. นักศึกษาฝึกสอนควรหมั่นขอคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อจะได้ทราบถึงแนวปฏิบัติและวิธีการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง
3. นักศึกษาฝึกสอนควรศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์ให้ถูกต้อง การเก็บรักษา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองในโอกาสที่จำเป็นต้องใช้ และควรศึกษาถึงแหล่งชุมชน เพื่อจะได้นำมา เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานฝึกสอนของตนเองให้ดีขึ้น

ขอ เสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนหลังการฝึกสอน เกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาฝึกสอนต่ออาชีพครูพลศึกษา จะได้ว่าหลังจากที่นักศึกษาได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาแล้วจะมีทัศนคติต่อวิชาชีพอย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย